

Enhedslistens ordfører var bange for, at der pludselig bliver for mange tomme pladser, og at de ældre reelt ikke får lov til at vælge alligevel, fordi det ikke kan lade sig gøre med den kapacitet, der er til stede. Men vi kunne da give forslaget en chance og lade dem få lov til at prøve. Så kunne det jo være, det viste sig, at vi fik nogle flere tilfredse ældre.

Jeg tror nok, jeg har været rundt til alle ordførerne, og jeg vil sige tak for indlæggene og især tak til dem, der har været positive over for forslaget. Jeg håber på, at vi kan få en positiv debat i Socialudvalget, og at vi fortsat kan være med til at flytte grænser hos dem, der på nuværende tidspunkt er meget negative over for forslaget.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 102:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af kvalitetsstandarder i den kommunale plejesektor.

Af Erik Larsen (V) og Jens Heimburger (KF) m.fl.
(Fremsat 22/2 2000).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):

Ifølge forslaget ønsker man at pålægge kommunerne, at der bliver udarbejdet kvalitetsstandarder på al ældreomsorg, og jeg forstår, at kvalitetsstandarderne skal medvirke til at kvalificere det frie valg og skabe gennemskuelig-

hed og øget konkurrence mellem udbyderne af ældreomsorgen.

Jeg ved ikke, om jeg ville være så optaget af at skabe øget konkurrence mellem dem, der er udbydere af ældreomsorg. Jeg tror nok, jeg ville være mere optaget af at sikre, at de tilbud, vi har, er af så høj kvalitet som overhovedet muligt, og ligesom i den debat, vi netop har overstået, synes jeg, der er et spørgsmål, som hele tiden dirrer i luften, nemlig: Hvor megen overkapacitet skal der i realiteten være, før man har et frit valg?

Jeg hørte, at alle ordførerne satte fokus på kvaliteten i ældreomsorgen, og det ønsker regeringen bestemt også. Vi er fuldstændig enige i de flotte ord om at sætte den ældre i centrum. Vi ønsker bl.a. at skabe en diskussion om, hvordan der kan skabes større brugerindflydelse og gennemsigtighed, og derfor har vi, som det også blev nævnt tidligere i dag, sat en proces i gang. Vi glæder os meget til at være en del af den og at konkludere på et tidspunkt.

Trods de indimellem gode intentioner, der kan ligge bag forslaget, kan regeringen på nuværende tidspunkt ikke bakke op om en udvidelse af kvalitetsstandarderne, og det er der i hvert fald to helt konkrete årsager til. For det første har vi allerede regler om udarbejdelse af kvalitetsstandarder for personlig og praktisk hjælp. Ordningen er, forstår jeg, i øjeblikket under evaluering, og evalueringen forventes afsluttet her i løbet af år 2000. Det tror jeg er klogt at have i baghovedet, før vi går videre.

For det andet arbejder regeringen med en række konkrete projekter, som alle har til formål at give ældreområdet et kvalitetsløft. Disse projekter skal bl.a. give kommunerne redskaber, som kan være med til at skabe større gennemsigtighed og give klare rettigheder for brugerne samt sætte fokus på ikke kun brugernes individuelle ressourcer, men også deres behov. Bl.a. har et mindre antal kommuner i samarbejde med Socialministeriet udviklet og afprøvet en række ideer, værktøjer og metoder for at forbedre plejen i plejeboligerne. Erfaringerne herfra skal sammen med en række konkrete forslag til indsatsområder opsamles og udbredes til anvendelse i landets øvrige kommuner, og udbredelsen påbegyndes her i foråret 2000.

Andre af projekterne handler bl.a. om opkvalificering af både den kommunale leder og personalet, altså hele plejepersonalet. Ikke mindst det tror jeg er helt afgørende for det, som jeg

hører alle ordførerne give udtryk for, nemlig at sikre kvaliteten, når det gælder vore plejehjem.

Med disse ord må jeg afvise forslaget, som det ligger her og nu. Men intentionerne synes jeg bestemt der bør arbejdes videre med i den kommende tid.

Grete Schødts (S):

Det er umuligt ikke at sympatisere med hensigten bag dette beslutningsforslag, for hvem vil ikke gerne have nogle gode kvalitetsstandarder på ældreplejen og i ældreomsorgen? Så meget vil jeg give forslagsstillerne medhold i.

Men når vi fra Socialdemokratiets side ikke støtter forslaget, er det, fordi forslaget netop griber ind i en proces, der allerede er i gang – ja, faktisk griber forslaget ind i to processer, og vel at mærke på en upassende vis. Det ved Venstre og De Konservative naturligvis også godt, og derfor betragter jeg også snarere forslaget som en holdningsmarkering end som et initiativ, der kan omsættes til handling.

Som socialministeren så klart gjorde rede for, er der allerede i dag regler om udarbejdelse af kvalitetsstandarder for personlig og praktisk hjælp. Hertil kommer alle de initiativer, der foregår for at få den indsats, som kommunerne yder, til at virke bedre, og det er den proces, forslaget vil virke lammende på – eller man kan sige, at processen og forslaget kommer i den forkerte rækkefølge.

Vi skal først have resultaterne af alle de initiativer, før vi beder kommunerne om at sætte nye standarder for, hvordan den personlige omsorg i en kommune skal være. Vi skal se på resultatet af evalueringen af de gældende kvalitetsstandarder, og vi skal se på resultatet af projekterne om et kvalitetsløft inden for ældreområdet, hvad enten det drejer sig om større gennemsigtighed, rettigheder, forbedret pleje, opkvalificering, personale, ledelse osv.

Der er allerede sat et kæmpearbejde i gang, som præcis tjener det samme formål som forslaget her. Vi har ikke brug for nye paradeforslag. Vi har ikke brug for mere kontrol, som det her forslag lægger op til.

I fremtiden gælder det handling; det er meget, meget mere vigtigt. Det er det at få hjælpen ud i det enkelte hjem til de opgaver, som de enkelte har brug for og ikke selv kan. Og det handler meget mere om dygtig ledelse på vore plejehjem og i vores hjemmepleje, og det handler om at sætte mennesket over systemer. Det,

som det her forslag er udtryk for, er bare et nyt system.

Hvad der skaber en bedre ældreomsorg er hårdt arbejde med hele tiden at udvikle og evaluere den service, vi allerede har, og ikke mindst sørge for udbredelsen af kendskab til de gode eksempler. Vi har ikke brug for nye initiativer om kontrol, men brug for initiativer, der på den ene side kan sikre, at vi sætter den enkelte ældre i højsædet, giver den enkelte medbestemmelse og indflydelse på egen hverdag, og på den anden side sikre, at vi bruger vores ressourcer optimalt.

Derfor har vi brug for nogle gode ideer og brug for en dialog med dem, som ældreomsorgen drejer sig om: de ældre, personalet, pårørende og mange flere. Denne dialogproces har regeringen som bekendt startet med den første høring her den 3. marts. Vi skal have at vide, hvor og hvordan skoen trykker, og vi vil meget gerne have at vide, hvordan vi kan gøre det anderledes.

Denne dialog slutter hverken i dag eller i morgen, og denne her proces skal vi ikke kortslutte ved at vedtage sådan et beslutningsforslag i dag. Dialogen om ældreomsorg skal have lov at køre, og Venstre og De Konservative skal være meget velkomne til at deltage i denne dialog, ganske ligesom vi gør det i Socialdemokratiet. Men tiden er ikke til dette forslag lige nu. Tiden er inde til dialog. Derfor må vi også af den grund afvise forslaget.

Villy Søvnald (SF):

Man kan nogle gange specielt sidst på dagen som nu blive grebet af filosofiske overvejelser. Og der er øjeblikke i historien, hvor man sådan har en meget stor frihed. Jeg sad og overvejede, hvad forskellen egentlig ville være, hvis man stemte for eller undlod at stemme eller valgte at stemme imod det her forslag. Jeg tænker sådan i forhold til, hvordan de ældre bliver betjent. Der vil næppe være den store forskel. Jeg tror ikke, de ville kunne mærke den.

Jeg må kvittere for Venstres egenskab til at have en mand ansat, der er i stand til at lege med ord i en ganske fortryllende form og dermed en gang imellem sikre en debat, hvor indholdet stort set er fraværende. Det synes jeg betegner en meget stor grad af frihed.

Jeg tror, at DJØF, altså Danmarks Jurist- og Økonomforbund, ville mærke meget mere til det her forslag end de ældre. Jeg synes, det er en forlængelse af den diskussion, som jeg synes

Bent Rold Andersen berettiget har rejst, nemlig om vi ikke er ved at beskrive os ihjel på det her område, sådan at alt bliver atomiseret, analyseret i småstykker, mens helhedsindtrykket, omsorgen, plejen, kærligheden til mennesket forsvinder i det her arbejde, hvor DJØF'erne får lov at lave alt det beskrivende.

Men på den anden side tror jeg i virkeligheden ikke, at det vil betyde så meget, bortset fra at der er nogle ting i forslaget, som vi ikke bryder os om. Vi bryder os ikke om, at man på det her område skal ud at konkurrere med store private entreprenører. Vi er modstandere af i SF, at ISS og andre skal have en fremtrædende rolle inden for ældreområdet. Vi tror ikke på, at det betyder bedre forhold – tværtimod, hvis den første gevinst, der skaffes, skal bruges til at skaffe afkast til dem, der har investeret i et firma.

Igen synes vi, at det er et skinforslag. Vi synes, at de egentlige diskussioner ligger et helt andet sted. De ligger i forhold til ressourcenediskussionen, for det er nemlig reelle mennesker ude hos de ældre, der er brug for flere af, og ikke flere beskrivende folk.

Hvis man skal sikre en bedre kvalitet også i den eksisterende pleje, for det er selvfølgelig ikke kun en diskussion om ressourcer, så har vi et forslag, som er undervejs i systemet, og som drejer sig om plejehjemsbestyrelser. Jeg tror, at mennesker af kød og blod, som er optaget af ældreområdet, er med til at udvikle kvalitet. Det tror vi der er langt mere folkelighed i. Vi tror, der er langt større kvalitetsudvikling i det end i det her forslag, som jeg synes bærer præg af, at Venstre må have mange ansat i sekretariatet, som er medlemmer af DJØF.

Inge Refshauge (DF):

Dansk Folkeparti kan støtte forslaget og kunne i grunden godt have været medforslagsstillere. Det er en god idé at opstille kvalitetskrav også i omsorgen og plejen af ældre mennesker. Men her er udførelsen af disse helt afhængig af, hvilke mennesker der skal stå for udførelsen.

Jeg kan altså heller ikke lade være med at nævne plejehjemmet »Lotte«. Det har været nævnt et par gange her. Men ved mit sidste besøg derude kunne man rigtig se, at her var der kvalitet i omsorgen af ældre mennesker. Bygningerne er ikke helt up to date, og det er ikke et stort forkromet plejecenter, men omsorgen, varmen og plejen, kort sagt menneskelighed, blev skrevet med stort derude på »Lotte«.

Der findes helt sikkert andre plejehjem, hvor ældre får en lignende omsorg her i landet, ja, mange endda. Jeg kender i hvert fald et på min egen hjemegn, og det er Rise Plejehjem i Røddekro Kommune, men der er sikkert mange, mange flere. Desværre har vi i den senere tid set andre tilfælde, hvor omsorg og pleje ikke har været i orden, hvor ældre svage mennesker kort sagt er blevet misrøgtet. Det må ikke forekomme. Det kan vi ikke være bekendt.

Det her er ikke noget angreb på plejepersonalet rundt om i landet, for de gør alt, hvad de kan, og sikkert mere til. Mange af dem går også hjem fra arbejdet med en dårlig samvittighed over for de ældre. De rammer, kommunalbestyrelsen har givet dem, giver hverken tid eller råd til at udføre opgaverne, sådan som de måske gerne ville gøre det. Det er måske dér, vi skal sætte ind.

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Venstres forslag rammer jo ned i den debat, der har været i den senere tid, om at sikre, at forholdene på plejehjemmene er i orden, som jo er noget, vi alle sammen gerne vil skrive under på er præcis, som de skal være.

Så foreslår Venstre, at vi måler på kvalitet. Det tror jeg egentlig man gør ret mange steder. Det er også sat i gang. Jeg kan huske, at et af de første steder, hvor man satte det i gang, var på Bernadottegården, og det var så også dér, man måtte erkende, at mennesker, der er plejetunge, som vi plejer at kalde det for, jo i realiteten er mindre krævende end alle dem, der går oppe og gerne vil ud af døren hele tiden eller på anden måde er omkringfuttende.

Så vil vi gerne sikre os, at man ikke medicinerer de mennesker, så de medicinerer sig ud af problemet eller bruger det, man en lang overgang kaldte for et blødt bælte. Det kan jeg da huske. Det var der i øvrigt ikke nogen forskel på, for den ældre kunne jo ikke komme ud af det. Det var jo det, der var den dybere mening med det.

Men det, som man jo gerne vil, er, at det skal være synligt for borgeren. Det kan jeg huske fra dengang, jeg var minister. Så satte man sådan noget i gang med, at det skulle være synligt for borgeren. Der skulle de forskellige kommuner så fortælle, hvad man egentlig kunne få. Det synes jeg altså er en god ting, så man ved, hvad man kan forvente i den kommune, man bor i. Ellers kan man jo vælge at flytte, hvis man gerne vil det. I Statistisk Årbog står der helt klart,

hvad man kan få inden for de enkelte sociale områder. Det er egentlig morsomt at kigge på, men jeg tror ikke, som jeg har sagt før, at man flytter af de grunde.

Men det, vi gerne vil måle, er jo noget, man ikke kan måle. Det er det, der er så svært. Altså meget af tiden på et plejehjem, som i høj grad er blevet kliniske – det kan der være forskellige årsager til – går jo med at måle forskellige ting. Altså det måles, hvor meget væske man får, hvor mange tabletter man har spist, hvor længe man var oppe, og gik det godt på potten, og hvad det nu ellers er.

Alt det kan vi jo sagtens måle os frem til, men vi kan ikke måle os frem til det, som vi så inderlig gerne vil have, nemlig nærhed, reel og ærlig omsorg og tid. Det er meget svært at måle sig frem til det, som man kalder for det enkelte steds livsnerve, og som er blevet efterlyst flere gange heroppefra i dag. Det er i hvert fald svært.

Når man taler om subjektive kvalitetsstandarder, er det præcis de her holdningsmæssige og etiske overvejelser, der ligger bag. Jeg ved ikke, hvordan man måler det. Jeg har så inderlig gerne altid villet ansætte folk, som havde de kvaliteter, og man opdager altså ikke, før der er gået et godt stykke tid, om de har dem. Så det er utrolig svært. Det ville jeg synes var utrolig vanskeligt at måle på.

Så er der også forskel på, hvad man synes er livskvalitet, fra den ene kommune til den anden. Én ting i Vestjylland kan være anderledes, end den er ude i Farum. Det er der ikke noget at sige til, og det hører med til den kultur, der er det enkelte sted, hvor man bor. Men det har jo så ikke noget at gøre med, om man kan levere kernen i det, der skal gives det enkelte sted, og det, som vi nu kan definere os frem til bliver kvalitet.

Når man kommer på plejehjem i dag, så er man jo i reglen faktisk ikke så rask, at man kan sætte sig ned og vælge. Man er ikke så rask, at man egentlig kan bruge det værktøj, tror jeg, som bliver lagt frem her. Det vil være sjældent. Så skal man være fysisk handicappet. Hvis man er ældre og er blevet konfus eller på anden måde har svært ved at tage stilling til sit eget liv, så er det de pårørende, vi skal lægge det på, når de skal hjælpe med at vælge.

Så er medicinforbruget, som også svinger meget fra plejehjem til plejehjem, nævnt. Ja, men det kan jo også godt være, fordi de mennesker, der bor på netop det plejehjem, har brug

for særlig meget medicin af den ene eller den anden type. Men ellers er det da noget, man er blevet opmærksom på, her sidst efter den meget store plejehjemssag, og det er da også meget væsentligt, fordi ældre mennesker ikke tåler samme mængde af medicin og ikke de samme medecintyper, som yngre mennesker gør, så derfor skal man være meget omhyggelig, når man medicinerer.

Jeg synes, at det, man gerne vil, er svært at nå med et skema. Det er svært at nå at måle og veje det, det drejer sig om her, for det drejer sig jo dybest set om den måde, vi behandler hinanden på. Det, som vi så gerne vil, den underliggende forståelse, der kan ligge i, at to mennesker bare tager en kop kaffe, er der ikke meget værdi i i dag.

Jeg vil meget gerne diskutere det, også gerne diskutere det dybere i udvalget, men jeg har en erfaring for, at det snarere er uddannelserne, vi skal gå ind og kigge på, og ikke nødvendigvis, om man er flink nok til at kunne sætte de her ting op. Det kan jeg love jer for, at det kan man godt.

Anders Samuelson (RV):

Jeg skal også med det samme meddele, at Det Radikale Venstre ikke kan støtte dette forslag. Den overordnede hensigt, altså at sikre kvalitet, kan vi godt støtte, men der har før været nævnt, at der er en proces i gang. Der bliver indsamlet erfaringer i øjeblikket, og her har vi den indstilling, at vi skal vente på, at de bliver samlet ind.

Grundlæggende er der også en anden årsag til, at Det Radikale Venstre ikke er meget for at støtte forslaget, og jeg vil egentlig godt benytte en historie ude fra det private erhvervsliv, som kan illustrere hvorfor, og som bakker lidt op om det, som hr. Villy Søvnald var inde på.

Det er faktisk fra LEGO, og det er en af mine yndlingshistorier. LEGO var i en krise for et års tid siden, der var et stort underskud, og så kiggede de ud over deres virksomhed og kunne se, at den i princippet var delt op i tre niveauer: ledelsen og dem på gulvet som et andet niveau – dem, der producerede – og så var der et mellemniveau af funktionærer. Det var efterhånden vokset temmelig voldsomt, fordi ledelsen gerne ville være helt sikker på, hvad der foregik nede på det nederste niveau, og hele tiden være helt med på, hvad der foregik, altså også et udtryk for en vis form for manglende tillid.

Så spurgte ledelsen sig selv, hvem de helst ville skaffe sig af med, når nu de skulle spare.

Ledelsen ville de nødige slippe af med, for det var jo dem selv. Produktionsleddet var også ganske vanskeligt at slippe af med, for det var jo dem, der lavede legoklodserne. Det ville være ligesom at fjerne en vis form for grundlaget for virksomhedens eksistens. Tilbage var der så funktionærerne. For at kunne komme af med dem måtte de så ligesom acceptere, at de skulle udvise en større grad af tillid til dem på gulvet.

Hvis vi nu overfører det her til den offentlige sektor, kan man sige, at det, vi måske nogle gange gør, når vi mener, at vi har knapt med ressourcer, i hvert fald hvis man skal tro på alle de historier ude fra kommunerne, er, at vi springer direkte ned til det nederste niveau.

Så fyrer vi nogle af hjemmehjælperne i stedet for at prøve at kigge på nogle af dem i mellemleddet: Hvad er det egentlig, de sidder og laver? Så tror jeg nok, at man mange gange ville opdage, at de sidder og kontrollerer dem ude i det yderste led for at se, om de nu også laver det rigtige. De skal udfylde skemaer af den ene og den anden art.

Det er måske ikke den mest hensigtsmæssige måde, hvis man skulle give noget mere plads, noget mere tid, og opfylde lige netop de der ting, som er hensigten med det her forslag, nemlig en bedre form for omsorg, en bedre kvalitet i ordets bredeste forstand ude hos de ældre.

Derfor, skønt jeg selv er DJØF'er, som var nogle af dem, som hr. Villy Søvnald hængte ud – jeg må se at få meldt mig ud af den forening – vil jeg sige, at jeg egentlig er mere tiltalt af at gå Lego-vejen og overveje, om det også ud fra et demokratisk og en anden form for ledelsesmæssigt synspunkt måske kunne tænkes, at vi på en anden måde kunne give plads til nogle flere i det yderste led, i det, der er kerneydelsen for den offentlige sektor, nemlig der, hvor vi står over for det enkelte menneske.

Det kunne være en spændende og alternativ måde at gribe tingene an på, og i hvert fald burde den overvejes nogle gange med baggrund i bl.a. de erfaringer, der så bliver trukket ind her nu, inden man griber til et sådant forslag, som måske i bund og grund bare ville forøge papirmøllen, og som i den sidste ende måske ikke vil være til nogen som helst gavn for dem, som vi gerne vil hjælpe.

Jette Gottlieb (EL):

Enhedslisten er enig med forslagsstillerne i, at det er en god idé at definere nogle kvalitetskrav i ældreplejen. Allerede i dag er der faktisk rigtig mange kommuner, der har fastsat kvalitetsmål. Det er en god idé. Der er også flere steder, hvor man, som f.eks. i plejehjemmet Sølund i København, arbejder med etiske regnskaber og den slags.

Men målstandarder, eller hvad man nu vælger at kalde dem, har kun en reel mening, hvis der også er de nødvendige økonomiske og personalemæssige ressourcer til at opfylde dem – ellers bliver det jo tom snak.

Vi ser gerne, at der fra Folketingets side fastsættes nogle mindstekrav, som kommunerne skal opfylde. Det vil øge retssikkerheden for borgerne. Det kan f.eks. være krav til de fysiske rammer for plejeboliger eller regler for, hvor tit man mindst skal yde forskellige typer hjælp inden for hjemmehjælpen.

Vi kan i dag ikke love, at vi vil stemme for forslaget, når det kommer til endelig behandling, for forslaget, som det er fremsat her, bygger på en illusion om, at ældreplejen er et marked, hvor den enkelte ældre via Internet, eller hvad man kan forestille sig, selv finder den udbyder, der bedst modsvarer den ældres ønsker og behov. Som jeg nævnte under den forrige behandling, så er sådan en illusion fuldstændig ude af trit med virkeligheden.

Helt galt bliver det jo, når man i bemærkningerne som eksempel nævner medicinering, hvor det skulle være et område, hvor der skulle være kvalitetsstandard. Nu er det jo ikke plejehjemmet eller hjemmehjælperen, der ordinerer medicinen, det er faktisk den ældres egen praktiserende læge, så medmindre man fra forslagsstillerens side har tænkt sig, at ældre, der kommer på plejehjem eller modtager praktisk eller personlig bistand, skal fratages retten til selv at vælge praktiserende læge og i stedet have en kommunalt ansat læge, så kan hverken stat, amter eller kommuner fastsætte normer for, hvilken medicin der skal ordineres til den enkelte.

Derimod kan man ved at sikre sig, at alle former for praktisk og personlig bistand ydes med et forebyggende og aktiverende sigte, være med til at bevare det bedst mulige funktionsniveau hos den enkelte ældre og helst selvfølgelig uden medicin.

Men Enhedslisten synes altså, det er en god idé med kvalitetsstandarder, men de skal tage

udgangspunkt i de ældres virkelighed og ikke i en illusion om et ældreplejesupermarked. Konkurrencen er i hvert fald ikke vores grundlov.

Tove Videbæk (KRF):

Vi må have et sæt kvalitetsstandarder eller standardregler i den kommunale plejesektor for, hvordan pasning af de ældre skal foregå i praksis på plejehjem og i kommunen i øvrigt. Man kunne måske endda strække det her forslag så langt som til at sige, at vi må have en kvalitetsmærkning eller en slags certificering af plejehjem.

Fru Grete Schødt fortalte om en rapport, som er på vej, der skulle omhandle 11 konkrete indsatsområder, og den rapport ser jeg da frem til at modtage. Den kan måske give os yderligere gode ideer. Jeg håber så, at den rapport er bedre end den, vi for nylig fik om ældreplejen fra KL, hvori der sådan set overordnet stod, at vi gør det jo godt, og at vi ingen problemer har. Sådanne rapporter kan vi ikke bruge til noget som helst.

Vi bør have et kvalitetsløft vedrørende holdning til de ældre, holdning til at passe ældre, som er helt afhængige af andre, og kvalitetsløft vedrørende værdig pleje, praksis for medicinering, fysiske rammer, kostforplejning, hygiejniske forhold, personaleforhold m.v., som nævnes i bemærkningerne til forslaget. Derudover bør der også sættes ind med uddannelse til de ansatte og især til lederne.

Et kvalitetsløft bør også fokusere på mentaliteten eller atmosfæren, omsorgen, varmen, medmenneskeligheden i plejen. Disse begreber er måske de allervigtigste for de svage ældre, og vi kender da heldigvis alle nogle gode eksempler på plejehjem, som vi gerne vil være på, når vi engang kommer så vidt.

Men de kvaliteter, som findes de gode steder, vi kender og sætter pris på, ønsker vi indført på flere plejehjem, det er helt klart. Det er af hensyn til de ældre og for at give de ældre en værdig og tryk tilværelse.

Så derfor et helt klart ja til forslaget om indførelse af kvalitetsstandarder i den kommunale plejesektor.

Else Winther Andersen (V):

Jeg vil gerne som sidst begynde med at sige, at De Konservative selvfølgelig støtter dette forslag, da de jo også er medforlagsstillere.

I Ugebrevet Mandag Morgen fra den 28. februar 2000 står der, at mange plejehjemsledere

mangler værktøjer til at udvikle kvaliteten af plejen, men også udnytte ressourcerne med det personale, der er på et plejehjem eller tilhørende ældreboliger. Og det er netop med dette beslutningsforslag, at vi vil gøre det muligt at hjælpe den udvikling på vej, sådan at kommunerne også her fik nogle værktøjer til at kunne udvikle kvalitet.

Det handler jo nemlig ikke bare om penge og ressourcer, men også om en kultur. Det er vigtigt i beskrivelsen af kvalitetsstandarderne i den kommunale plejesektor, at de værdier og det engagement og de holdninger, som plejehjemslederen er garant for, også bliver ordentligt beskrevet. Det drejer sig jo nemlig her også om det vigtigste om trivsel for beboerne.

Derudover vil jeg da gerne lige kommentere de her ordførertaler, og jeg vil også gerne på forhånd sige tak for mange positive bemærkninger, selv om der også har været kritiske.

Socialministeren siger – og det falder jo i tråd med fru Grete Schødt, den socialdemokratiske ordfører – at man har sat en proces i gang her, og at regeringen er i gang. Og det, jeg sådan set hører Socialdemokratiet sige rent ud, er, at Socialdemokratiet har en lidt dårlig sag her ved, at de er nødt til at afvise noget, som de i og for sig synes er godt nok, for Socialdemokratiet indrømmer jo, ved at de har sat processen i gang, at problemet er der. Jamen hvorfor så ikke rose sagen i stedet for bare at gå ind og sige: Ja, ja, alt det, der er deri, kan vi ikke bruge.

Der er også blevet sagt, at det her kun er en gang holdningsmarkeringer. Jamen det er det jo ikke. Vi har jo set i den debat, der har været vinteren over, at det altså ikke er nok, at man bare bliver ved med at sætte nogle ting i gang. Der er faktisk også brug for handlinger, i stedet for at det hele tiden er nogle parader, man viser.

Kunne den socialdemokratiske ordfører nu ikke vende debatten lidt og så prøve at se på det reelle indhold og se på, hvad det er, der er brug for i det her tilfælde. Og det er faktisk handlinger. Det er ikke nok, at man bare siger: Nu får vi dialogen med de ældre, og så skal vi have det hele ind og få det vendt. Lad os da komme i gang med det.

Til hr. Villy Søvnal vil jeg sige: Det har også noget med debatten at gøre og om at få hele beslutningsforslaget vendt. At det pludselig faktisk kun er et spørgsmål om økonomi er jo ikke rigtigt. Det er et spørgsmål om, hvad det er for en pleje, hvad det er for en omsorg, med stor

streg under omsorg, vi giver de ældre mennesker på vores plejehjem og i vores ældreomsorg.

Det, det nemlig drejer sig om, er jo mennesker af kød og blod, og det drejer sig ikke kun om økonomi. Der er ikke nævnt ét ord om økonomi i det her. Det drejer sig om, at vi viser respekt for den ældre generation.

Fru Inge Refshauge nævner bl.a., at det jo kunne være, at det er kommunerne, kommunalbestyrelserne, og der kan vi jo så allerede nu begynde at gå ind og tage fat på det sidste beslutningsforslag i dag, hvor vi jo klart peger på, at ældreomsorgen er kommunalbestyrelsens ansvar.

Fru Yvonne Herløv Andersen nævner mange forskellige elementer for, hvad der skal ligge i at måle en kvalitet. Og det er jo nemlig rigtigt, at den ikke er så nem at måle. Det er meget nemmere, når man kan putte det hele ind i et skema: at det varer så og så længe at spise, og det er den mad, de får. Men det er jo også det, vi i andre sammenhænge kalder de bløde værdier, der er væsentlige. Og hvad er det for en livskvalitet, der bliver lagt til grund for indholdet på et plejehjem?

Det er rigtigt, når det bliver sagt, at livskvalitet kan opfattes forskelligt rundt i landet, og det skal der bestemt også være plads til, når man skal gå ind og måle og gå ind og beskrive. Det er lige så meget et spørgsmål om en beskrivelse, så de pårørende og de ældre selv kan se, hvad det er, man vælger at gå ind til.

Fru Jette Gottlieb tager også fat om kvalitetsmål. Det er rigtigt, at vi jo nemlig har mange kommuner, der har taget det her alvorligt og er begyndt frivilligt at gå ind og sætte kvalitetsmål op. De kvalitetsmål kan jo så indeholde forskellige elementer. Det er jo også rigtigt, som det bliver sagt, at aktivering og den måde, man drager omsorg for, at de ældre er med i livet, dér hvor man bor, også giver en højere livskvalitet.

Hr. Anders Samuelson siger klart det samme, fordi man er en del af regeringen: at der er sat en proces i gang, og nu vil man se, hvad der kommer ud af det. Og så fik vi lidt historier om, hvor det er, at vi har for mange ansatte. Er det på mellemniveau? Jamen det er jo en debat, som må ligge ude i de enkelte kommuner, og det kan jo så være, at man her kan udvikle nogle værktøjer, så kommunerne finder ud af, om det er den rigtigt sammensatte personalegruppe, man har til det her område.

Til fru Tove Videbæk vil jeg gerne sige tak for tilsagnet om, at man klart er enig i, at kvaliteten gerne må få et løft, og at det her også drejer sig om værdien af plejen. Så bliver der rørt ved uddannelse af ledere, og det er der i øvrigt også flere andre der har gjort. Der har vi nok et område, hvor vi godt kunne sende nogle signaler til kommunerne: Er det den rigtigt udannede personalegruppe, der er ledere til det her arbejde?

Men tak for det positive tilsagn og tak for debatten i det hele taget.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 103:

Forslag til folketingsbeslutning om praktiserende lægers tilsyn med plejesektoren i kommunerne.

Af Erik Larsen (V) og Jens Heimburger (KF) m.fl.
(Fremsat 22/2 2000).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Henrik Dam Kristensen):

Forslagsstillerne ønsker indført en ny tilsynspraksis i kommunerne bl.a. ved inddragelse af de praktiserende læger i tilsynet. Desuden ønsker forslagsstillerne at holde kommunalbestyrelserne fast på deres ansvar for tilsynet.

Det er ikke så forfærdelig mange uger siden, at jeg var i den situation, at jeg som minister for et ressort blev minister for et andet ressort. I den situation er der mange tanker, der går